

Ministerie van Economische Zaken
T.a.v. de heer drs. A.R.D. Kenessey de Kenese
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Gasunie Transport Services B.V.
Postbus 181
9700 AD Groningen
Concourslaan 17
T (050) 521 22 50
E info@gastransport.nl
Handelsregister Groningen 02084889
www.gasunietransportservices.com

Datum	Doorkiesnummer
14 juli 2015	+31 50 521 22 50
Ons kenmerk	Uw kenmerk
LCR 15.0431	
Onderwerp	
Reactie consultatie wijziging MR Gaskwaliteit	

Geachte heer Kenessey de Kenese,

1. Inleiding

Gasunie Transport Services (GTS) geeft graag haar mening over en suggesties voor de wijzigingen in de MR Gaskwaliteit die momenteel ter consultatie voorliggen. De reactie van GTS is gebaseerd op de ervaring die GTS heeft met het uitvoeren van haar wettelijke taken op het gebied van gaskwaliteit en de kennis die vanuit het opereren van het net binnen GTS aanwezig is ten aanzien het verbruik van gas. Onderstaand zal eerst per onderwerp op een bepaald facet ingegaan worden. Hierbij zal de volgorde van de toelichting aangehouden worden. Vervolgens zal per bijlage per onderwerp een reactie gegeven worden indien van toepassing.

2. Ontwikkelingen – referentiecondities

Het lijkt ons niet nuttig dat op termijn aangesloten zou worden bij het gebruik van een referentietemperatuur van 288,15 K zoals bij CEN gebruikelijk is. Het ligt volgens ons meer voor de hand om (zoals reeds het geval is in de huidige MR) aan te sluiten bij de Europese netwerkcodes die als referentiecondities een temperatuur van 273,15 K hebben voor de volumeherleiding en 298,15 K voor de temperatuur voorafgaand aan en na de verbranding.

3. Specifieke parameters – incidentele afwijkingen

Zoals bij de toelichting ten aanzien van de Wobbe-index aangegeven wordt, ligt het voor de hand dat veel parameters incidenteel vanwege regel- en procestoleranties kunnen afwijken van de bandbreedtes zoals opgenomen in de MR. Veelal zal dit voor het gebruik van gas geen enkel probleem opleveren. Door de eisen voor parameters op te stellen als eis aan de uurwaarde zullen de eisen niet leiden tot ondoelmatige investeringen.

In enkele gevallen is het echter noodzakelijk, veelal vanuit veiligheidsoogpunt, dat de grenswaarde ook echt gehandhaafd wordt voor de momentane waarde van de parameter. In deze gevallen zal de MR expliciet moeten aangeven dat de eisen gelden voor de momentaan gerealiseerde waarden.

Omdat het van wezenlijk belang is of de eis geldt op uurbasis of momentaan, dient dit in (de bijlagen bij de) MR opgenomen te worden en niet in de toelichting.

Gasunie Transport Services B.V.

Datum: 14 juli 2015

Ons kenmerk: LCR 15.0431

Onderwerp: Reactie consultatie wijziging MR Gaskwaliteit Reactie consultatie wijziging MR Gaskwaliteit

4. Wobbe-index

De tekst in de toelichting m.b.t tot de grootte van overschrijdingen is strijdig met de bijlagen van de MR. Belangrijker dan dat is echter dat er in de praktijk in Nederland geen ervaring is met de verbranding van G-gas met een momentane waarde van de Wobbe-index onder de onderste grenswaarde. In het rapport van KEMA en KIWA (Vlamstabiliteit groen gas, november 2012) wordt vanwege mogelijke problemen met vlamstabiliteit bij groene gassen daarom ontraden onder de onderste Wobbe grens te komen. Wij stellen daarom voor de invoeding onder de onderste Wobbe grens te allen tijde te vermijden en in de MR de volgende formulering te gebruiken:

"Voor gassen die voor tenminste 99 mol% bestaan uit methaan, koolstofdioxide, stikstof en zuurstof, geldt dat momentane waarden van de Wobbe-index lager dan de ondergrens niet zijn toegestaan. Voor aardgassen geldt voor de overschrijdingen van de ondergrens dat de uurwaarden van de verschillen met de ondergrens een maximale standaarddeviatie van $0,1 \text{ MJ/m}^3(\text{n})$ mogen hebben. Voor de overschrijdingen van de bovengrens geldt voor alle gassen dat de uurwaarden van de verschillen met de bovengrens een maximale standaarddeviatie van $0,1 \text{ MJ/m}^3(\text{n})$ mogen hebben".

5. THT-gehalte

Bij de voetnoot betreffende THT bij bijlagen 1 en 2 is in de consultatieversie toegevoegd: "[...] of met het juiste geurkenmerk waargenomen wordt". Naar onze mening is "juiste geurkenmerk" een subjectief begrip wat niet toetsbaar is en waarover veel discussie mogelijk is. Daarom stellen wij voor aan te sluiten bij de definitie van de oorspronkelijke functie van het odorant en de tekst in de voetnoot te vervangen door "Gas mag geen te hoge percentages bevatten van stoffen die de alarmerende werking van odorisatie teniet doen".

6. Waterstof

In de toelichting staat in de consultatieversie: "Het RTL en HTL zijn niet bestand tegen hogere gehalten waterstof". Dit is niet juist. De eisen voor waterstof aan RTL en HTL zijn momenteel ingegeven door de eisen die eindgebruikers en bergingen aan het gas stellen en de afspraken voor de eisen aan het gas met buitenlandse TSO's.

7. Stof- en oliedeeltjes

Van oudsher kent GTS de eis dat zowel bij de ingang als bij de uitgang van het net "het gas technisch vrij van vloeibare substantie en stof beschikbaar wordt gesteld". Dit is niet alleen nodig voor de bescherming van de eindverbruiker, maar ook voor de meet- en regelapparatuur op de afleverstations. Omdat zowel de producenten als GTS voorzieningen hebben om deze eis te kunnen realiseren, kan deze eis in de distributienetten gerealiseerd worden zonder dat de regionale netbeheerders hiervoor moeten investeren. In plaats van het verwijderen van de eis uit de MR bij aflevering van G-gas dient deze eis in de MR uitsluitend aan de invoeders en aan de aflevering van gas door GTS gesteld te worden.

8. Leveringsdruk bij 25 mbar aansluitingen.

In de consultatieversie wordt voorgesteld de eenheid mbar(g) te gebruiken, waarbij de "g" een afkorting is van het Engelse begrip "gauge". Aangezien de gehele MR in het Nederlands is opgesteld zal de term mbar(g) tot verwarring leiden en daarom stellen wij voor de term mbar(o) te gebruiken, waarbij "o" staat voor "overdruk".

Gasunie Transport Services B.V.

Datum: 14 juli 2015

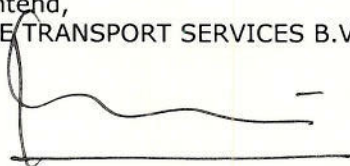
Ons kenmerk: LCR 15.0431

Onderwerp: Reactie consultatie wijziging MR Gaskwaliteit Reactie consultatie wijziging MR Gaskwaliteit

9. Voorstellen per bijlage per onderwerp

Bijlage	Item	Opmerking
1,2	THT, Voetnoot 1 resp. 6	Zie algemene opmerking 5
2	Wobbe, Voetnoot 1	Zie algemene opmerking 3
2	Wobbe, Voetnoot 2	1) In de voetnoot wordt gesproken over een normale verdeling bij de toegestane overschrijding van de bovenste Wobbegrens. Het is voldoende hier een maximum voor de standaard deviatie te eisen, de afwijkingen hoeven geen normale verdeling te hebben. Voorstel: het woord "normale" verwijderen. 2) Het productieproces zal er altijd op gericht zijn om binnen de Wobbeband te opereren en de bepaling levert daarmee geen beperking op. Voorgesteld wordt dit als volgt te formuleren: "de Wobbe instelwaarde van het proces mag niet buiten de Wobbeband ingesteld zijn". Hiermee worden ook instelwaarden op de grenzen van de band mogelijk, zoals soms gebruikelijk is.
2	CO ₂ , Voetnoot 5 (idem bijlage 4, voetnoot 6)	De CO ₂ formule die in de MR is opgenomen is onjuist en onvolledig: In het KEMA/DNV rapport staat dat het maximale CO ₂ gehalte wordt beschreven door het minimum te nemen van: $10,32 - 0,72 \times [N_2, \text{mol}\%] - 0,87 \times [O_2, \text{mol}\%]$ $10,56 - 0,746 \times [N_2, \text{mol}\%] - 1,01 \times [O_2, \text{mol}\%]$ In de MR staat alleen de eerste regel, en wel met een afgeronde term van 10,3 i.p.v. 10,32 en een onjuiste factor 0,88 i.p.v. 0,87. Vanuit het oogpunt van transparantie stellen wij voor om de originele formules te gebruiken. In de toelichting staat aangegeven dat er geen gas met een te lage Wobbe voor het betreffende gas is. Deze formulering is ongelukkig. Dit gas is er wel degelijk maar dan ligt de Wobbe voor dit gas buiten de Wobberange en wordt op die manier niet toegestaan dat het gas ingevoed mag worden (bijvoorbeeld CH ₄ 75,5%, CO ₂ 10,3%, N ₂ 13,7% en O ₂ 0,5%: Wobbe 35,59). Wij stellen voor om de tekst in de toelichting op dit punt aan te passen.
4	Leveringsdruk bij 25 mbar aansluitingen	Zie algemene opmerking 8. Daarnaast wordt in de toelichting abusievelijk steeds gesproken van bar i.p.v. mbar.

Hoogachtend,
GASUNIE TRANSPORT SERVICES B.V.

Floris Gräper
Manager Regulation